

Tampereen
KAUPUNKISEUTU

TILINPÄÄTÖS 1.1.–31.12.2025

Tuloslaskema ja tase liitetietoineen

Talousarvion toteutuminen

Toimintakertomus

Seutuhallitus

04.03.2026

Kuntajohtajakokous

13.02.2026

Sisältö

SEUTUJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2025	3
1 TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1.1 Olennaista kuntayhtymän toiminnasta	4
1.1.2 Hallinto	6
1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys 2025	7
1.1.4 Olennaista kuntayhtymän taloudesta	8
1.1.5 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa	8
1.1.6 Henkilöstö	8
1.1.7 Ympäristöasiat	9
1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	9
1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	9
1.2 Sisäisen valvonnan selonteko	10
1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	11
1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	11
1.3.2 Toiminnan rahoitus	11
1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset	12
1.5. Kokonaistulot ja menot	12
1.6. Tuloksen käsittely	12
2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	13
2.1 Tavoitteiden toteutuminen	13
2.1.1 Lumoava arki	13
2.1.2 Fiksu kasvu	15
2.1.3 Maailmalle auki	16
2.1.4 Yhteistyön perusta	17
2.1.5 Kansallinen MAL-verkosto	17
2.2 Käyttötalouden toteutuminen*	19
2.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen*	20
2.4 Rahoitusosan toteutuminen	20
3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	21
3.1 Tuloslaskelma	21
3.2 Rahoituslaskelma	22
3.3 Tase	22
4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	23
4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	23
4.2 Tuloslaskelman liitetiedot	23
4.3 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	23
4.4 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	24
4.5 Vakuuksia ja vastuita koskevat liitetiedot	25
4.6 Henkilöstöä, luottamushenkilömaksuja ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	25
4.7 Luettelot käytetyistä kirjanpitokirjoista	26
5 ALLEKIRJOITUKSET	27
6 TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ	28

SEUTUJOHTAJAN KATSAUS VUOTEEN 2025

EVP-indeksi kuvaa Suomen kuntien elinvoimaa, vetovoimaa ja pitovoimaa. Indeksien kehittänyt MDI julkaisi alkuvuodesta 2026 tuoreet luvut, joiden mukaan kuntien alueellinen kehitys jatkaa eriytymistä. Menestyneiden kuntien takana on usein kaupungistuminen tai vahva erikoistuminen. Kaupunkiseuduilla ja kehyskuntien elinvoimassa korostuvat erityisesti veto- ja pitovoimatekijät. Näitä haluamme seutuyhteistyössä edistää.

Tampereen kaupunkiseudulla keskuskaupunki ja kehyskunnat menestyvät. 0,4 miljoonaa asukasta, sijainti, hyvä kytkeytyneisyys sekä asumis- ja elinkeinoprofiili ovat tärkeitä seudun seutuyhteistyölle. Kahdessakymmenessä vuodessa väestö on kasvanut sadalla tuhannella asukkaalla.

Vuosi 2025 oli kuitenkin pysähdyttävä. Suomen talous oli alakuloinen. Yritykset kärsivät kysyntäpulasta, ja julkista taloutta leikattiin. Työllisyys, turvallisuuden tunne ja tulevaisuususkot laskivat. Kaupunkiseudulla kirjattiin 14 % työttömyysluvut ja laskeva asuntotuotanto.

Myönteistä oli, että väestönkasvu (+4 631 asukasta, +1,1 %) tasapainottui 2020-luvun alkuvuosien tasolle niin määrällisesti kuin keskuskaupungin ja kehyskuntien kesken. Väestönkehitys palasi Rakennesuunnitelman 2040 pitkän aikavälin tavoitetasolle ja osaltaan ehkäisi seudun kuntien eriytymistä. Suurista kaupunkiseuduista Helsingin ja Turun seudut kasvoivat suhteellisesti Tampereen seutua voimakkaammin.

Seutuhallitus muodostettiin kuntavaalinen jälkeen asemavaltuutukseen pohjautuen. Uudistettu kokoonpano antaa odottaa joukolta vahvaa otetta ja suunnannäyttämistä seutuyhteistyön edistämiseksi. Yhteistyötä rakennetaan aiempien sitoumusten päälle. Rakennesuunnitelma, MAL-sopimus ja seutustrategia ovat olleet yhteisen tekemisen punainen lanka pian 20 vuotta. Ne ovat rakentaneet koko kaupunkiseudun EVP:tä. Perehdytystilaisuuksissa kuntien valtuustoissa olen tämän pitkäjänteisyyden puolesta pyrkinyt puhumaan.

Määrällisen kasvun rinnalle on noussut keskustelu kasvun laadusta. Millaista kasvua ja millä seurauksilla tavoittelemme? Uskon vakaasti, että nouseminen seututason lentokorkeudelle auttaa meitä yhteensovittamaan kasvun, kestävyuden ja kauneuden. Laatu ei ole vain pistemäistä onnistumista vaan kunnianhimoista työtä hyvän tulevaisuuden puolesta.

Uudet seutupäätäjät linjaavat seutuyhteistyön suuntaa seutustrategiassa. Valmisteluun osallistuvat kunnanhallitukset, seutuhallitus, kuntajohtajat ja johtavat asiantuntijat. Strategia on aina aikansa näköinen ja nyt korostuvat asukkaiden hyvinvointi, arki, työ ja turvallisuus. Seutuyhteistyön tehtävänä on myös tulevaisuuden luotaaminen. Kahta trendiä ei sovi unohtaa, nimittäin kansainvälistyvää arkeamme ja yhteisiä ilmastotekoja.

Päivi Nurminen

1 TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Olennaista kuntayhtymän toiminnasta

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä huolehtii perussopimuksensa mukaan kuntayhteistyön yleisestä kehittämisestä kaupunkiseudulla. Käytännössä kuntayhtymä organisoii kuntien välistä yhteistyötä asiantuntija-, virkamiesjohto- ja luottamushenkilötasolla. Toiminnan painopisteet ovat maankäytön, asumisen, liikenteen, sivistyspalvelujen alueilla sekä kestävästä kehityksen- ja ennakoitavuudessa.

Vehreä metropolimme -strategian toteuttaminen

Vehreä metropolimme -seutu strategia hyväksyttiin jäsenkuntien valtuustoissa keuhällä 2022. Strategiaa on toteutettu pääviestien lumoava arki, fiksu kasvu ja maailmalle auki mukaisesti asetetuilla vuosittaisilla toiminnallisilla tavoitteilla. Seutu strategian toteutuksesta laadittiin kattava arviointityö, jonka tulokset käsiteltiin seutuhallituksessa maaliskuussa 2025. Arvioinnin perusteella strategian toteutuksessa on kokonaisuutena onnistuttu hyvin ja vaikuttavuus näkyy erityisesti kuntarajattoman kaupunkiseudun rakentamisessa, kilpailuedun tuomisessa muihin kaupunkiseutuihin nähden ja apuna tulevaisuuteen varautumisessa. Strategian kärjistä ”Lumoava arki” ja ”Fiksu kasvu” ovat toteutuneet parhaiten ja eniten kehitettävää on ”Maailmalle auki” -kärjen teemoissa. Vuonna 2025 strategian toteutusta jatkettiin strategian toimenpideohjelman mukaisesti.

Vuosi 2026 on nykyisen strategian viimeinen toteutusvuosi, ja seutuhallitus käynnisti syksyllä 2025 strategian päivitystyön, joka valmistuu kesällä 2026.

Rakennesuunnitelma 2040+

Jäsenkunnat hyväksyivät Tampereen kaupunkiseudun kolmannen rakennesuunnitelman - Rakennesuunnitelman 2040+ ”Vehreä metropolimme” valtuustoissaan joulukuussa 2023. Rakennesuunnitelma pohjautuu seutu strategiaan ja se kuvaa kuntien tahdon ilmaisua tulevasta kaupunkiseudun rakenteen kehittämisestä ja tavoitteellisesta tilasta vuoteen 2040. Rakennesuunnitelma huomioidaan kaikessa kaupunkiseudun kehittämisessä.

MAL-sopimuskumppanuus (maankäyttö, asuminen ja liikenne)

Viides Tampereen kaupunkiseudun kuntien ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) sopimus 2024–2027 allekirjoitettiin 13.12.2024 Helsingissä. MAL-sopimuksessa sovitaan kaupunkiseudun pitkäjänteisestä kehittämisestä ja rahoituksesta neljän vuoden ajaksi. Kaupunkiseudun kunnat hyväksyivät sopimuksen valtuustoissaan syys-lokakuussa ja Valtion sitoutuminen MAL-sopimukseen vahvistettiin valtioneuvoston periaatepäätöksellä 28.11.2024. MAL-sopimuksen tavoitteet kytkeytyvät osaltaan kuntayhtymän vuosittavoitteisiin.

Tampereen kaupunkiseudun yhteistyö ja kasvun jatkuminen

Seutuyhteistyön kautta kaupunkiseudun kokonaiskasvu ja veto voima ovat pysyneet vahvoina ja Tampereen kaupunkiseutu on vakiinnuttanut kiistattoman asemansa Suomen toisena metropolina. Väestökasvu on hidastunut huippuvuosista, mutta määrällisesti kaupunkiseudun kasvu on pysynyt rakennesuunnitelman 2040+ tavoitteellisella tasolla. Vuoden 2025 ennakkotietojen mukaan seudun väestö on kasvanut 4 631 asukkaalla.

Kansallinen MAL-verkosto

Maankäytön, asumisen ja liikenteen kansallinen teemaverkosto, MAL-verkosto, jatkoi toimintaansa vakiintuneen mallin mukaisesti - verkosto vietti 15 vuotisjuhlavuottaan. Verkoston työllä tuetaan jäsenyhteisöjen (valtion ja seutujen) MAL-suunnittelun integraatiota seudullisella strategisella suunnittelulla. Verkostossa oli jäsenenä vuonna 2025 yhteensä 18 jäsenkaupunkia tai -seutua, YM, LVM, TEM, VM, Traficom, Väylävirasto, Kuntaliitto, sekä yhteistyökumppaneina Aalto-yliopisto, Tampereen yliopisto ja SYKE. Kuntayhtymä on verkoston vastuorganisaatio.

1.1.2 Hallinto

Seutuhallitus 1.1.2025–31.7.2025

jäsen

Kalervo Kummola, pj, Tampere, KOK
Raimo Kouhia, 1. vpj., Kangasala, SDP
Toni Kolehmainen, 2 vpj., Ylöjärvi, PS
Aila DüNDAR-Järvinen, Tampere, KOK
Matti Helimo, Tampere, VIHR (-17.2.2025)
Jaakko Mustakallio, Tampere, VIHR(18.2.2025-)
Anne Nyman, Nokia, VAS
Kristiina Pispala, Vesilahti, KOK
Ilkka Porttikivi, Tampere, SDP
Aarne Raevara, Tampere, PS
Sirpa Repo, Pirkkala, VIHR
Inna Rokosa, Tampere, SDP
Jussi Viljanen, Orivesi, KOK
Pauliina Österberg, Lempäälä, KESK

varajäsen

Elina Järvenpää, Tampere, KOK
Mari Orell, Kangasala, VIHR
Aki Leppänen, Ylöjärvi, VAS
Jouni Markkanen, Tampere, KOK
Vilma Järvisalo, Tampere, VIHR
Vilma Järvisalo, Tampere, VIHR
Jari Tuominen, Nokia, KOK
Tanja Salo, Vesilahti, PS
Antti Hiitti, Tampere, SDP
Lassi Kaleva, Tampere, PS
Katri Virkkunen, Pirkkala KOK
Anne Liimola, Tampere, SDP
Matti Koppanen, Orivesi, KESK
Maria Päivänen, Lempäälä, SDP

Seutuhallitus 1.8.2025-

jäsen

Ilmari Nurminen, pj, Tampere
Jari Haapaniemi, 1 vpj., Nokia
Saana Vahvelainen, 2 vp., Kangasala
Jussi-Pekka Ahonen, Ylöjärvi
Henri Haapajoki, Lempäälä
Anne-Mari Jussila, Tampere
Linda Litmanen, Pirkkala
Minna Minkinen, Tampere
Jaakko Mustakallio, Tampere
Marjo Mäkinen-Aakula, Orivesi
Kristiina Pispala, Vesilahti
Ilkka Porttikivi, Tampere
Jocka Träskbäck, Tampere

varajäsen

Sofia Julin, Tampere
Riikka Puntalo, Nokia
Raimo Kouhia, Kangasala
Karita Jäppinen, Ylöjärvi
Minna Rajamäki, Lempäälä
Ida Leino, Tampere
Jarva Marko, Pirkkala
Mitja Tapio, Tampere
Perttu Jussila, Tampere
Ilkka Hjerppe, Orivesi
Harri Penttilä, Vesilahti
Kalle Kallio, Tampere
Elina Järvenpää, Tampere

Seutuhallituksen kokousten esittelijänä toimi seutujohtaja Päivi Nurminen. Sihteerinä toimi hallintopäällikkö Saija Palosaari. Kuntajohtajakokouksen edustajana seutuhallituksen kokoukseen osallistui puheenjohtaja, konsernijohtaja Juha Yli-Rajala. Seutuassistentti Minna Lehrbäck osallistui kokouksiin tiedottajana.

1.1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys 2025

Vuonna 2025 Suomen talouskehitys jäi heikoksi. Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen (12/2025) mukaan bruttokansantuote kasvoi ainoastaan 0,2 prosenttia, sillä talouden toipuminen viivästyi ja kotimainen kysyntä pysyi vaimeana koko vuoden ajan. Talouden epävarmuus heijastuu suoraan kotitalouksiin, joiden kulutus ei vahvistunut, vaikka inflaatio hidastui tuntuvasti. Pirkanmaan ja kaupunkiseudun talous on vientivetoista ja täten suhdanneherkkää.

Työmarkkinoilla tilanne heikkeni edelleen edellisestä vuodesta. Työ- ja elinkeinoministeriön Työnvälitystilaston mukaan työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuussa 2025 valtakunnallisesti 13,0 prosenttia eli yksi prosenttiyksikkö edellisvuotta enemmän. Tampereen kaupunkiseudun joulukuun 2025 työllisyyskatsaus kertoo huolestuttavia lukuja seudun työllisyyden kehityksestä, vaikkakin työttömyyden kasvu selittyy osin työvoiman määrän kasvulla. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli 14 prosenttia ja nuorisotyöttömyys nousi 18,3 prosenttiin. Työllisyyden ennakoitaan kääntyvän kasvuun vuonna 2026 talouskasvun piristymisen myötä.

Tampereen kaupunkiseudulla väestö kasvoi kaikkiaan 4 631 asukkaalla, josta Tampereen osuus oli 3 346 asukasta ja kehyskuntien 1 285 asukasta. Kasvu jäi ennätysvuosien 2022–2024 tasosta, mutta vastasi vuosien 2020–2021 kehitystä. Kaupunkiseudun väestönkasvusta suurin osa tulee edelleen kuntien välisestä nettomuutosta (2 270 hlö), mutta nettomaahanmuuton suhteellinen merkitys kasvoi huomattavasti (2 175 hlö). Vuoden 2025 lopussa kaupunkiseudulla oli 427 918 asukasta.

Suurten kaupunkiseutujen välisessä vertailussa Helsingin (1,27 %) ja Turun seutujen (1,17 %) väestönkasvu oli suhteellisesti hieman Tampereen seutua (1,06 %) voimakkaampaa. Kaikkien suurten kaupunkiseutujen kasvu hidastui vuonna 2025 edellisvuoteen verrattuna, mikä johtui pääasiassa maahanmuuton vähenemisestä.

1.1.4 Olennaista kuntayhtymän taloudesta

Seutuyksikön kautta organisoitavan seutuyhteistyö toteutui vakiintuneen laajuksena n. 1,4 M€, joka merkitsee n. 3,3 euroa/kaupunkiseudun asukas. Kuntien maksusuudet toteutuivat kuntien ohjauksen mukaisina.

Kuntien maksusuuksien kehitys 2023–2025

	TP 2023	TP 2024	TP 2025	Muutos % 2024-2025
Yhteensä	1 175 100	1 319 900	1 376 600	4,3
Kangasala	95 110	106 274	110 600	4,1
Lempäälä	70 450	79 257	81 650	3,0
Nokia	101 700	113 971	117 780	3,3
Orivesi	26 180	28 810	29 210	1,4
Pirkkala	58 910	65 795	68 600	4,3
Tampere	712 030	802 915	842 720	5,0
Vesilahti	12 960	14 513	14 770	1,8
Ylöjärvi	97 770	108 364	111 270	2,7

1.1.5 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän jäsenkunnat hyväksyivät valtuustoissaan alkukesästä 2025 perussopimuksen muutoksen, joka tuli voimaan 1.8.2025. Muutoksen jälkeen kuntayhtymä on niin kutsuttu yhden toimielimen kuntayhtymä, jossa ylin päätösvalta jakautuu jäsenkunnille ja seutuhallitukselle kuntalain ja perussopimuksen mukaisesti. Muutoksen keskeinen sisältö on kuntayhtymän seutuhallituksen jäsenten valinta asemavaltuutukseen pohjautuen.

1.1.6 Henkilöstö

Kuntayhtymällä oli vuoden vaihteessa palkattuna yhteensä 11 henkilöä, joista 2 oli kansallisen MAL-verkoston henkilöstöä. Vakinaisessa virka- tai työsuhteessa oli 9 henkilöä ja 2 toimea oli täytetty määräaikaisena.

Kuntayhtymän henkilöstö kokoontuu viikoittain yhteiseen kokoukseen, jossa käsitellään ajan-kohtaisia työ- ja henkilöstöasioita. Jokaisella työntekijällä on henkilökohtainen kehityskeskustelu, jossa voi tuoda mahdollisia työhön liittyviä näkemyksiä ja kehittämisteemoja esille. Lisäksi johto on aina henkilöstön käytettävissä erilaisten asioiden ja tilanteiden ratkaisemiseksi.

Henkilöstölle maksutta tarjottava työterveyshuolto sisältää työterveyslääkäri johtoiset palvelut. Kuntayhtymä tarjoaa henkilöstölle liikunta- ja kulttuuriedun. Ateriatuki ja työsuhdematkalippu ovat käytössä. Lisäksi henkilöstöllä on työsuhdepolkupyöräedun käyttömahdollisuus ja mahdollisuus käyttää 1 tunti viikossa liikuntaan/virkistykseen työajalla.

Henkilöstön työhyvinvointia seurattiin KivaQ W-kyselyllä. Työhyvinvointi on KivaQ W-indeksillä (asteikko 1–10) kuvattuna hyvä 8,17 (8,02 v. 2025). Vastaavalla toimialalla se on keskimäärin 7,07. eNPS luku on erittäin korkea +89, mikä viittaa siihen, että henkilöstö puhuu

myönteisesti työnantajastaan ja todennäköisesti suosittelee Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymää työnantajana.

1.1.7 Ympäristöasiat

Kuntayhtymän omalla välittömällä toiminnalla ei ole merkittäviä ympäristövaikutuksia.

Kuntayhtymän asiantuntijatyönä valmistelevilla suunnitelmilla on vaikutusta tulevaisuuden ympäristön kehitykseen. Ympäristötekijöiden ja kestävä kehityksen merkitys on huomioitu kaikessa kuntayhtymän toteuttamassa yhdyskuntarakenteeseen vaikuttavassa suunnittelussa. Tavoitteena on ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä kaupunkiseutu.

1.1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Seutustrategian, rakennesuunnitelma2040+ ja MAL-sopimuksen toteuttamisen myötä seutuyhtymän toiminta jatkuu pääosiltaan vakiintuneen muotoisena ja laajuisena. Seutustrategian päivitystyö on käynnistynyt ja se valmistuu alkusyksystä 2026. Seutuyhteistyöllä on vahva omistajakuntien tuki tuleville vuosille.

Kansallisen MAL-verkoston toiminta jatkuu vakiintuneesti valtion ja seutujen kumppanuuksina. Hankkeisiin hakeudutaan aktiivisesti ja osallistutaan myös kumppanuuksien kautta.

1.1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kuntayhtymällä ei ole korko-, valuutta eikä luottoriskejä. Kuntayhtymällä ei myöskään ole likviditeettiriskiä vaan maksuvalmiuden ylläpitämiseksi on voitu osoittaa, jäsenkuntien suostumuksella, riittävät kassavarat huomioiden kuntayhtymän toiminnan vakiintunut taso.

Kuntayhtymällä ei ole tavanomaisen konsulttitoiminnan tai arkipäiväisen oman toiminnan mukaisista sopimuksista poikkeavia sitoumuksia, joissa voisi olla merkittäviä riskejä tai epävarmuustekijöitä.

Konsulttisopimukset perustuvat talousarvioon sekä seutuhallituksen tai seutujohtajan päätöksiin.

Vahinkoriskien varalta kuntayhtymällä on yritysvaraus.

Kuntayhtymän välittömään toimintaan ei liity ympäristöriskejä.

Käytännössä seutuyhteistyötä valmistellaan kuntien johtavista viranhaltijoista koostuvissa asiantuntijatyöryhmissä ja työskentely painottuu seudullisesti merkittävään ja kuntia yhdistävään kehittämistyöhön. Kullakin työryhmällä on asioiden valmistelua ja työryhmien välistä tiedonkulkua edistävä asiantuntijasihteeri. Työ on kehittämiseen liittyvää korkeaa asiantuntijatyötä. Työryhmille on hyväksytty työjärjestys.

Yhteistyöhankkeet ja prosessit vaihtelevat ajallisesti muutaman kuukauden kestoista yli vuoden mittaisiin. Kehittämistyöhön osallistuu kuntayhtymän asiantuntijoiden lisäksi kuntien johtavia viranhaltijoita ja työn tueksi hankintaan toisinaan myös konsulttiosaamista. Projekteihin

liittyviin toiminnallisiin riskeihin kuntayhtymä on varautunut laatimalla projektihallintaohjeet, jotka seutujohtaja on vahvistanut. Talousarviotavoitteiden toteutumiseen liittyviä riskejä on arvioitu kuntayhtymän projektihallinnassa ja tavoitekohtaisissa projektisuunnitelmissa.

Hankintalainuudistus on käynnissä ja sen ennakoitaan vaikuttavan myös kuntayhtymän tapaan järjestää talouden tukipalveluita. Uudistukseen on varauduttu Monetran toteuttaman markkinakartoituksen ja kilpailutuksen valmistelun kautta.

Kuntayhtymä toteuttaa sille perussopimuksessa asetettuja tehtäviä, ja kokonaisuudessaan voidaan arvioida, että kuntayhtymän toimintaan sisältyy hyvin vähän riskejä. Suurin kuntayhtymän toimintaan liittyvä riski on vuosittain vahvistettavat kuntien maksuosuudet, joilla varmistetaan seutuyhteistyön jatkuvuus.

1.2 Sisäisen valvonnan selonteko

Yhtymäkokous hyväksyi 26.6.2014 kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, joiden mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuvat osana kuntayhtymän normaalia johtamis- ja seurantajärjestelmää. Seutuhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, sekä hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat. Lisäksi seutuhallitus on tehnyt päätökset kuntayhtymän nimenkirjoitusoikeuksista, pankkitilin käyttöoikeuksista, myöntänyt luottokorttien käyttöoikeudet, päättänyt kuntayhtymän tilaus- ja hankintavaltuudet sekä päättänyt kirjanpidon ja palkanlaskennan tositteiden ja kirjausten hyväksymiskäytännön sekä nimennyt johtavassa asemassa olevat tilivelvolliset henkilöt. Hallintosäännöllä ja seutuhallituksen päätöksillä varmistetaan, että kunkin tilivelvollisen henkilön asema, tehtävät, vastuut ja velvollisuudet on tiedostettu jokaisessa tilanteessa.

Käytännössä sisäisestä valvonnasta ovat vuonna 2025 vastanneet seutujohtaja ja hallintopäällikkö, jotka osallistuivat tilivelvollisina kaikkien kuntayhtymän toimintaa ja varainkäyttöä koskevien päätösten valmisteluun ja täytäntöönpanoon.

Konkreettisesti sisäinen valvonta toteutuu päätösvalmistelussa ja päätösten täytäntöönpanossa sekä kuntayhtymän sähköisissä talousprosesseissa. Tilivelvollisina asioiden valmistelijoina ja täytäntöönpanijoina seutujohtaja ja hallintopäällikkö ovat vastanneet, että kuntayhtymän toiminta ja varainkäyttö vastaavat säädöksiä, on tehokasta ja taloudellista sekä noudattaa hyvää hallinto- ja johtamistapaa.

Taloushallinnon päivittäispalveluista on palvelusopimus Monetra Oy:n kanssa. Palvelusopimus kattaa sähköisen ostolaskujen kierrätyksen, kirjanpidon, palkanlaskennan, viranomaistilitykset, laskutuksen ja maksuliikenteen. Taloushallinnon palveluista on palvelun toteuttajan kanssa käyty läpi palveluprosessit, niiden kuvaukset ja laadun varmistus. Vuosittain pidetään asiakasneuvottelu ajankohtaisista asioista taloushallinnon palvelukeskuksen vastaavien henkilöiden kanssa. Prosesseissa on kiinnitetty huomioita, että työvaiheet on riittäväällä tavalla eriytetty toisistaan.

Sisäisessä valvonnassa ei ole tullut ilmi huomautettavaa.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2025	2024
Toimintatuotot	1 633 850,37	1 656 203,21
Toimintakulut	-1 548 526,96	-1 600 742,37
Toimintakate	85 323,41	55 460,84
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	59,51	55,05
Korkokulut		-455,71
Muut rahoituskulut	-89,96	0,00
Vuosikate	85 292,96	55 060,18
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	0,00
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tilikauden tulos	85 292,96	55 060,18
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	85 292,96	55 060,18
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	105,5 %	103,5 %

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	85 292,96	55 060,18
Investointien rahavirta	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	85 292,96	55 060,18
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	224 983,30	-111 466,36
Rahoituksen rahavirta	310 276,26	-56 406,18
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	994 308,27	684 032,01
Rahavarat 1.1.	684 032,01	740 438,19
Tunnusluvut		
Kassan riittävyys, pv	234	156

1.4. Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

Vastaavaa	2025	2024	Vastattavaa	2025	2024
Pysyvät vastaavat			Oma pääoma		
Osakkeet ja osuudet	21,00	21,00	peruspääoma	162 478,00	162 478,00
			ed. tilik. ylijäämä	477 831,76	422 771,58
			tilik. ylijäämä	85 292,96	55 060,18
Vaihtuvat vastaavat			Vieras pääoma		
pitkäaikaiset			lyhytaikainen		
muut saamiset	11 649,92	11 649,92	saadut ennakot	34 500,00	45 800,00
lyhytaikaiset			ostovelat	106 581,62	65 960,73
myyntisaamiset	11 000,00	34 480,83	muut velat	19 757,97	18 307,55
muut saamiset	33 090,33	33 044,15	siirtovelat	199 672,73	189 073,70
siirtosaamiset	36 045,52	196 223,83			
Rahat ja					
pankkisaamiset	994 308,27	684 032,01			
Vastaavaa yht.	<u>1 086 115,04</u>	<u>959 451,74</u>	Vastattavaa yht.	<u>1 086 115,04</u>	<u>959 451,74</u>
Tunnusluvut		2025		2024	
Omavaraisuusaste %		69,0 %		70,8 %	
<u>100 x (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)</u>					
(Koko pääoma - Saadut ennakot)					
Suhteellinen velkaantuneisuus %		20,0 %		16,5 %	
<u>100 x (Vieras pääoma - Saadut ennakot)</u>					
Käyttötulot					
Kertynyt ylijäämä (-alijäämä)		563 124,72		477 831,76	

1.5. Kokonaistulot ja menot

TULOT	€	MENOT	€
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	1 633 850,37	Toimintakulut	1 548 526,96
Korkotuotot	0,00	Korkokulut	0,00
Muut rahoitustuotot	59,51	Muut rahoituskulut	89,96
Investoinnit	0,00	Investoinnit	0,00
Rahoitustoiminta	0,00	Rahoitustoiminta	0,00
Kokonaistulot yhteensä	1 633 909,88	Kokonaismenot yhteensä	1 548 616,92

1.6. Tuloksen käsittely

Seutuhallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 85 292,96 euroa siirretään oman pääoman tilikauden ylijäämä/alijäämätilille.

2 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Jäsenkunnat hyväksyivät alkusyksystä 2022 Vihreä metropolimme -strategian ja sen toteutusohjelman, jotka ohjasivat talousarvion toiminnallisten tavoitteiden asettamista vuodelle 2025. Tavoitteissa on huomioitu myös rakennesuunnitelman 2040 ja MAL- sopimuksen toteuttaminen. Toiminnalliset tavoitteet esitetään seutustrategian pääviestien mukaisesti. Lisäksi kuvataan seutuyhteistyön yleinen kehittäminen ja kansallisen MAL-verkoston painopisteet 2025.

Vuoden 2025 talousarviossa asetettiin yhteensä 20 toiminnallista tavoitetta, joista 14 toteutui ja 6 toteutui osittain.

2.1.1 Lumoava arki

Seutustrategia: Kaupunkiseudulla voi asua eurooppalaisittain urbaanisti tai maaseudun kylissä. Naapurustomme ovat turvallisia ja viihtyisiä. Asukkaille on tarjolla älykkäitä liikkumismahdollisuuksia ja elämyksiä vapaa-aikaan. Luonnon sinivihreys ihastuttaa arkeamme. Kuntien palvelut on viritetty tuottamaan asukkaille hyvinvointia ja elämänlaatua. Asukasosallisuus ja yhteenkuuluvuus vahvistavat ilmapiiriä. Kaupunkiseutu on kaikille läheinen.

Seudulliset asuntomarkkinat

1. Asumisen laatuohjelman valmistelu.

Tavoite toteutui.

Laatuohjelman valmistelu on edennyt suunnitelman mukaan. Laatuohjelmaan liittyvät lähetekeskustelut on käyty kevään 2025 aikana ja asumisen laadun tilannekuva ja taustamateriaalia kerättiin syksyllä 2025. Asumisen laadun tilannekuva ja laatuohjelman työsuunnitelma käsiteltiin seutuhallituksessa 17.12.2025. Tilannekuvan perusteella laatuohjelmaan on valittu neljä kärkiteemaa, joiden pohjalle laatuohjelma rakentuu. Laatuohjelma valmistuu vuoden 2026 loppuun mennessä.

2. Asumisen ja rakentamisen seudullisen tietokunnan käyttöönotto.

Tavoite toteutui osittain.

Uusi seudullinen tietotuote, asumisen tietokunta, on välineenä (PBI-raportti) kehitetty ja seudun kunnat ovat toimittaneet raporttiin tarvittavat tiedot. Tietokunnan julkaisemista viivytti tietojen saanti kunnista. Tietokunta on tarkistamisvaiheessa ja se esitellään seutuhallitukselle ja julkistetaan vuoden 2026 alkupuolella.

3. Asuinalueiden eriytymisen seuranta.

Tavoite toteutui.

Asuinalueiden eriytymistä seurataan kaupunkiseudulla seudullisen Hyvinvointi-indeksin avulla. Asuinalueiden sosioekonomisia tietoja ja asuntokantaa yhdistelevä hyvinvointi-indeksi on päivitetty ja asuinalueiden eriytymisen seurantaraportti on valmistunut. Raportin mukaan eriytymiskehitys ei ole taittunut kaupunkiseudun asuinalueilla. Raportti on esitelty seutuhallitukselle 24.9.2025.

Yhteinen tulevaisuustyö

4. Kestävän siirtymän lähtötilanne seutustrategiaa varten.

Tavoite toteutui.

Kestävän siirtymän lähtötilannetta on kuvattu kestävän siirtymän indikaattoreiden avulla. Kestävän siirtymän indikaattorit ovat 16 seudullista tunnuslukua, joilla seurataan ekologisen, taloudellisen ja sosiaalisen kestävyden kehitystä Tampereen kaupunkiseudulla. Indikaattoreiden tuottamaa tietoa hyödynnetään seutustrategian päivityksessä ja seudullisessa suunnittelussa.

5. Seutupaneelin kehittäminen ja osallisuuskokeilujen jatkaminen.

Tavoite toteutui osittain.

Kaupunkiseudun asukkaiden osallistamiseksi perustettu Seutupaneelin jatkokehittäminen ei saanut EAKR-rahoitusta. Osallisuustyötä on jatkettu pienimuotoisesti osana perustoimintaa toteuttamalla asukaskysely osana sinivierstrategian valmistelua. Seutupaneelin jäsenrekisterissä oli vuoden lopussa 1922 nimeä.

6. Tulevaisuusfoorumi tms. tapahtuma ennakoititiedon jakamiseksi.

Tavoite toteutui.

Kaupunkiseudun ennakoititiedon jakamiseksi järjestettiin Tulevaisuuspäivä 3.10.2025 Tampereen G Livelabissa. Tulevaisuuspäivässä julkaistiin kaupunkiseudun kestävän siirtymän indikaattorit ja niiden tila sekä kuultiin asiantuntijapuheenvuoro monihyötyisestä kaupunkiviherrakenteesta.

Asukkaiden hyvinvointi

7. Seutuliikehjelman toimeenpanon jatkaminen ja seuranta.

Tavoite toteutui osittain.

Toimenpiteet toteutuivat lukiolaisten ja perusopetuksen yläkoululaisten osalta. Aikuisliikunnan toimenpiteet siirtyivät vuodelle 2026. Seutuliikehjelma käynnistettiin vuonna 2023 kärkihankkeiden nimeämällä ja toimenpidesuunnitelman laadinnalla eri väestöryhmille. Taustalla oli asukkaiden yli 96 Me:n laskennalliset liikkumattomuuden kustannukset kaupunkiseudun kunnille.

8. Koulusegregaation seuranta.

Tavoite toteutui.

Tampereen kaupunkiseutu – paras kasvupaikka lapselle –hanke tuli päätökseen ja loppuraportti esitettiin seutuhallitukselle toukokuussa. Jatkotyöstä tehtiin loppuvuodesta toimenpidesuosituksen pohjalta mm. päivittämällä Opinpolkuindeksi kuntien opetuspalvelujen suunnittelijoiden käyttöön.

9. Palveluiden väliin pudonneiden opinpolun rakentaminen.

Tavoite toteutui osittain.

Työssä valmistui seudulliset tilannekuvat perusopetukselle, lukiokoulutukselle ja ammatilliselle koulutukselle. Lisäksi kehitettiin oppivelvollisten tuen rakenteita ja luotiin kehyskuntien yhteinen aikuisten perusopetuksen järjestämisen malli. Tutkintoon valmentavan TUVAn koulutuksen kehittäminen jäi toteutumatta Tredun resurssipulan vuoksi.

2.1.2 Fiksu kasvu

Seutustrategia: Toimimme ekologisesti kestävästi ja kuntarajattomasti. Kasvun selkärangana on eheä ja vahva yhdyskuntarakenne. Seudullinen elinkeinopolitiikka vauhdittaa yritystoiminnan kestävää siirtymää ja panostaa valittuihin kärkiin. Kaupunkiseudun työpaikat lisääntyvät, koulutus ja osaaminen kohtaa työpaikkojen tarpeet. Yritysten sijoittumisessa ei katsota kuntarajoja.

Kestävä liikkuminen

10. Lähijunaliikenteen edistäminen, mm. junareformi ja seisakesuunnittelu.

Tavoite toteutui.

MAL5-sopimuksessa sovittujen ensivaiheen seisakkeiden esisuunnittelu käynnistyi syyskuussa ja jatkuu vuoden 2026 toukokuuhun asti. Kansalliseen raidereformiin liittyvän tietopohjan kokoaminen kunnille junaliikenteen hankinnan tueksi käynnistyi syyskuussa ja jatkuu vuoden 2026 kevääseen asti. Kuntien päätöksentekoa tukevat liikennöintivaihtoehdot valmistuivat ja hyväksyttiin marraskuussa 2025 seutuhallituksessa. Valtio myönsi seutuhallituksen pyytämän lisäajan kuntien päätöksenteolle syyskuuhun asti.

11. Pyöräliikenteen seudullisen kehittämisohjelman toteutus

Tavoite toteutui.

Vuonna 2021 hyväksytyin pyöräliikenteen seudullisen kehittämisohjelman seuranta toteutettiin jatkuvasti. Seudullisen pyöräliikenteen työryhmä kokoontui kuusi kertaa vuoden 2025 aikana. Kevään pyöräilyviikkoon osallistuivat useat eri kunnat, ja erityisesti Tampereella oli useita eri tapahtumia. Tieto pääpyöräreittien kehityksestä kerättiin syksyllä 2025.

12. Henkilöliikennetutkimukseen osallistuminen ja seurannan kehittäminen.

Tavoite toteutui.

Kansallisen henkilöliikennetutkimuksen tiedonkeruun valmistelu on ollut käynnissä. Tutkimuksen toteutuksesta vastaa Traficom. Tiedonkeruu aloitettiin palveluntoimittajien toimesta huhtikuussa 2025. Tulosten analysointi aloitetaan keväällä 2026 ja hankkeen on tarkoitus valmistua kesäkuussa 2027. Kaupunkiseutu osallistuu tutkimukseen erillisotoksella.

Rajaton kaupunkiseutu

13. Sini-viherstrategian laadinta.

Tavoite toteutui osittain.

Tavoite on edennyt suunnitelman mukaisesti käynnistetyllä tilannekuvavaiheella, joka jäseni sinivihreän merkitystä monihyötyisesti luonnon, ihmisten ja talouden näkökulmasta. Tulokset esiteltiin Seudun tulevaisuuspäivässä 3.10.2025. Tilannekuvaa valmisteltiin sidosryhmähaastatteluiden, työpöytätyöryhmän, opintomatkan ja asukaskyselyn avulla. Sinivihreän strategian on määrä valmistua vuoden 2026 aikana. Lisäksi kuntayhtymä sai yhdessä Ekokumppaneiden kanssa EAKR-rahoituksen Tampereen seudun

ilmastokestävä sini-viherverkko ja yhdyskuntarakenne -hankkeelle vuosille 2026-2027.

14. Seudullisten työpaikka-alueiden kehityksen seuranta

Tavoite toteutui.

Seudullisesti merkittävät työpaikka-alueet tunnistettiin Rakennesuunnitelmassa 2040+ sijaituvan kuntien raja-alueille. Työpaikka-alueiden kehittämistä on edistetty mm. seurantakokouksin kuntien kaavoitusjohdon, liikennejärjestelmäsuunnittelijoiden ja elinkeinojohtajien kesken. Seudullisesti merkittävien työpaikka-alueiden toteutumista on seurattu myös kuntien kaavatietoja kokoamalla. Jatkossa alueiden seuranta painottuu teollisuuden vaihemaakuntakaavan valmistelun seurantaan ja vaikuttamiseen.

15. Energian tilannekuvan laadinta

Tavoite toteutui.

Energian seudullinen tilannekuva laadittiin syksyllä 2025 yhteistyössä Business Tampereen kanssa. Valmistelua ohjaisi kaavoitusjohdon nimeämä pienryhmä. Tilannekuva osoitti seudun vahva riippuvuuden ulkopuolisesta energiantuotannosta sekä nykyisen verkon kapasiteettihaasteet vastaanottaa uusia kulutusta lisääviä toimintoja. Toisaalta tunnistettiin verkolla olevan kapasiteettia paikallisen energiantuotannon lisäämiseen, mikä vahvistaisi kaupunkiseudun energiaomavaraisuutta, ja tukisi kaupunkiseudun taloutta.

2.1.3 Maailmalle auki

Seustrategia: Teemme kaupunkiseutua maailmalla tunnetuksi ja parannamme yhteyksiä. Tänne on helppo saapua. Tuemme monikulttuurisuutta ja -kielisyyttä sekä arjen kansainvälis-tymistä. Tänne on mukava juurtua. Seudun työmarkkinat ja koulutusympäristöt houkuttelevat kansainvälisiä osaajia ja oppijoita. Täällä on hyvä kehittyä.

16. International House -toimintojen seudullistamisen edistäminen

Tavoite toteutui.

Kansainvälisen osaamisen palvelujen seudullistamiseksi saatiin noin 100 tuhannen euron AIKO-rahoitus. Seudullistamista valmisteleva hanke käynnistyy keväällä 2026 ja kestää noin vuoden. Hanke toteutetaan yhdessä International House Tampereen kanssa.

17. Englanninkielisen kasvun ja oppimisen polun rakentaminen varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle.

Tavoite toteutui osittain.

Kaupunkiseudun veto- ja pitovoimaa edistävä hanke kansainvälisten perheiden houkuttelemiseksi käynnistyi tilannekuvan hankinnalla MDI:ltä. Työssä tarkennetaan aluksi englanninkielisen kasvatuksen ja koulutuksen tarvetta ja kootaan kaupunkiseudulla olemassa oleva tarjonta. Lisäksi selvitetään yhteistyömahdollisuuksia Helsingin ja Turun seutujen kanssa sekä pohjoismaisessa yhteistyössä. Työn valmistuminen siirtyy 2026 vuodelle henkilöresurssien vuoksi.

2.1.4 Yhteistyön perusta

18. Vihreä Metropolimme -seutustrategian päivittäminen

Tavoite toteutui.

Seutustrategian päivitystyö käynnistettiin Vihreä metropolimme –seutustrategian arvioinnilla, jonka tulokset esiteltiin seutuhallitukselle maaliskuussa. Samalla seutuhallitus päätti käynnistää seutustrategian päivittämisen toimenpiteet. Varsinainen seutustrategian päivitystyö käynnistettiin uuden seutuhallituksen ohjauksessa syksyllä 2025 ja uusi seutustrategia valmistuu kesällä 2026.

19. Uusien valtuustojen seutuperehdytys

Tavoite toteutui.

Kaupunkiseudun kahdeksan kunnan valtuustot uudistuivat kevään 2025 kuntavaaleissa. Perehdytystä varten päivitettiin Seutuvaikuttajan käsikirja, joka on toimitettu jokaiselle seudun kuntavaltuutetulle. Lisäksi perehdytystä on tuettu valmistamalla perehdytysvideo seutuyhteistyöstä ja työryhmien toiminnasta. Videoon voi tutustua osoitteessa: <https://www.youtube.com/watch?v=myxMvRm0Gs4>. Seutujohtaja kiersi syksyn 2025 ja kevään 2026 aikana jokaisessa seudun valtuustossa kertomassa seutuyhteistyöstä. Lisäksi perehdytysteemoja pidettiin esillä Seutufoorumissa 11.12.2025 Tampere-talossa.

20. Seudullisen tiedolla johtamisen työn kehittäminen ja seudullisten tietokatsausten valmistelu

Tavoite toteutui.

Seudullista tiedolla johtamista kehitetään seudun paikkatietotyöryhmässä sekä seudun tietoyhteistyöverkostossa, joissa luodaan seudullista tietopohjaa ja tiedolla johtamisen välineitä sekä jaettu hyviä käytäntöjä. Seudun omina tietotuotteina on laadittu säännöllisesti väestö- ja työllisyyskatsausta sekä päivitetty kansainvälistymisen tilannekuva ja väestörakenteen nykytilakatsaukset ja seutustrategian päivittämistä tukeva kaupunkiseudun strateginen tilannekuva. Laajat MAL-sopimuksen seurantaraportti sekä sivistyksen seutuvertailuaineistot on laadittu Power BI-muodossa. Uutena tietotuotteena on valmisteltu asumisen seudullista tietoikkunaa.

2.1.5 Kansallinen MAL-verkosto

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä hallinnoi kansallista maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) -verkostoa. Työn tavoitteena on tukea jäsenyhteisöjen kestäväää ja monipuolista seututason MAL-suunnittelua. Vuonna 2025 verkostoon kuuluu:

- Tampereen kaupunkiseutu ja 17 muuta jäsenseutua,
- Ministeriöt: YM, TEM, VM, LVM
- Valtion Liikennehallinto ja sen virastot: Traficom, Väylä
- Suomen Kuntaliitto
- Tiedekumppaneina: Aalto-yliopisto, Suomen ympäristökeskus SYKE, Tampereen yliopisto

Verkoston toimintaa ohjaa valtakunnallinen ohjausryhmä, joka kokoontuu 5–6 kertaa vuodessa. Ohjausryhmää johtaa vuosittain vaihtuva puheenjohtajisto. Verkoston jäsenistö kattaa maantieteellisesti koko Suomen Helsingin seudulta Rovaniemelle Lappiin ja länsirannikolta

Vaasasta ja Porista itään Joensuuhun ja Lappeenrantaan. Kaikki 7 MAL-sopimusseutua ovat verkoston jäseniä.

Verkoston koordinaatio tukeutuu Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän panokseen ja seutuyhteistyön kokemuksiin. Verkoston koordinaattorit osallistuvat pyydettyäessä valtakunnallisiin työryhmiin sekä Tampereen kaupunkiseudun asiantuntijatyöryhmien työskentelyyn, vuonna 2025 Mastoon, Liikennejärjestelmätyöryhmään sekä Kestävän siirtymän työryhmään.

MAL-verkoston asiasällöt painottuivat vuonna 2025:

Elinkeinoalueiden ylikunnallinen kehittäminen kuntien raja-alueilla-hanke, saatu päätökseen. Hankkeessa selvittiin, miten luodaan kannustimia ja hyötyjen jakamisen malleja ylikunnallisten elinkeinohankkeiden toteutumiseen.

Yhteensovittavan kaupunkivihreän kehittäminen kaupunkiseutujen suunnittelussa – hanke, saatu päätökseen. Hankkeessa kehitettiin kaupunkivihreän suunnittelua ja arvioitiin, miten kaupunkivihreän laatua voidaan parhaiten kehittää tiivistyvässä yhdyskuntarakenteessa.

Selvitys pyöräliikenteen vaikutuksista – hanke, saatu päätökseen. Hankkeessa arvioitiin pyöräliikenteen kokonaisvaikutuksia liikennejärjestelmään, terveyteen ja ympäristöön. Työssä analysoitiin pyöräliikenteen nykyistä roolia ja kasvupotentiaalia liikennemallinnuksen avulla.

Kestävän kaupunkiliikenteen suunnittelun eli SUMP-suunnittelun yhteistyö. Työssä verkosto levitti tietoa SUMP-suunnittelusta erityisesti TEN T verkon kaupunkinoodien osalta Traficomien SUMP yhteystietopisteen sekä Itämeren kestävien kaupunkien komission kanssa.

2.2 Käyttötalouden toteutuminen*

	alkuperäinen talousarvio	talousarvio muutokset	2025 toteutuma	poikkeama
Seutuyksikkö				
Toimintatuotot	1 395 600,00	0,00	1 412 126,12	16 526,12
Toimintamenot	-1 395 600,00	0,00	-1 328 154,54	67 445,46
Toimintakate	0,00	0,00	83 971,58	83 971,58
MAL-verkosto				
Toimintatuotot	208 200,00	0,00	221 724,25	13 524,25
Toimintamenot	-208 200,00	0,00	-220 372,42	-12 172,42
Toimintakate	0,00	0,00	1 351,83	1 351,83
Kuntayhtymä				
Toimintatuotot	1 603 800,00	0,00	1 633 850,37	30 050,37
Toimintamenot	-1 603 800,00	0,00	-1 548 526,96	55 273,04
Toimintakate	0,00	0,00	85 323,41	85 323,41
Rahoitustuotot			59,51	
Rahoitusmenot			-89,96	
Vuosikate			85 292,96	
Satunnaiset erät			0,00	
Tilikauden tulos			85 292,96	

*) Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymällä on kaksi tehtäväkokonaisuutta: seutuyksikkö ja kansallinen MAL-verkosto. Näiden nettobudjetoidun talousarvion toimintakate on yhtymäkokoukseen nähden sitova.

2.3 Tuloslaskelmaosan toteutuminen*

TULOSLASKELMA 1.1.-31.12.2025

Toimintatuotot	TA 2025	toteuma	poikkeama
Myyntituotot	1 584 800,00	1 608 770,02	23 970,02
Tuet ja avustukset	19 000,00	25 080,35	6 080,35
Muut toimintatuotot	0,00	0,00	0,00
	<u>1 603 800,00</u>	<u>1 633 850,37</u>	30 050,37
Toimintakulut			
Palkat ja palkkiot	-904 100,00	-881 069,33	23 030,67
Henkilösivukulut	-176 300,00	-164 125,74	12 174,26
Palvelujen ostot	-429 000,00	-403 229,79	25 770,21
Ain., tarv. ja tavar	-12 200,00	-9 808,36	2 391,64
Vuokrakulut	-79 200,00	-80 296,66	-1 096,66
Muut toimintakulut	-3 000,00	-9 997,08	-6 997,08
	<u>-1 603 800,00</u>	<u>-1 548 526,96</u>	55 273,04
Toimintakate	0,00	85 323,41	85 323,41
Rahoitustuotot ja -kulut			
Muut rahoitustuotot		59,51	
Korkokulut		0,00	
Muut rahoituskulut		-89,96	
Vuosikate	0,00	85 292,96	
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	0,00	
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	0,00	
Satunnaiset erät		0,00	
Tilikauden + ylijäämä / - alijäämä	0,00	85 292,96	

2.4 Rahoitusosan toteutuminen

	alkuperäinen talousarvio	talousarvio muutokset	toteutuma	poikkeama
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	0,00	0,00	85 292,96	85 292,96
Investointien rahavirta				
Investointimenot	0,00	0,00	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	0,00	0,00	85 292,96	85 292,96
Rahoituksen rahavirta				
oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
muut maksuvalmiuden muutokset	0,00	0,00	224 983,30	224 983,30
vaikutus maksuvalmiuteen				310 276,26

3 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

3.1 Tuloslaskelma

	1.1.-31.12.2025		1.1.-31.12.2024	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	1 608 770,02		1 580 303,21	
Tuet ja avustukset	25 080,35		75 900,00	
Muut tulot	<u>0,00</u>	1 633 850,37	<u>0,00</u>	1 656 203,21
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-881 069,33		-859 544,68	
Henkilöstösivukulut				
Eläkekulut	-143 506,00		-146 961,89	
Muut henkilösivukulut	<u>-20 619,74</u>	-1 045 195,07	<u>-15 582,25</u>	-1 022 088,82
Palvelujen ostot	<u>-403 229,79</u>		<u>-448 138,27</u>	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 808,36		-6 866,47	
Vuokrat	-80 296,66		-102 689,78	
Muut toimintakulut	<u>-9 997,08</u>	-1 548 526,96	<u>-20 959,03</u>	-1 600 742,37
Toimintakate		85 323,41		55 460,84
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot		59,51		55,05
Korkokulut		0,00		0,00
Muut rahoituskulut		-89,96		-455,71
Vuosikate		85 292,96		55 060,18
Poistot ja arvonalennukset		0,00		0,00
Satunnaiset erät				
Tilikauden tulos		85 292,96		55 060,18
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)		85 292,96		55 060,18

3.2 Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus		
Vuosikate	85 292,96	55 060,18
Investointien rahavirta	0,00	0,00
Satunnaiset erät		
Toiminnan ja investointien rahavirta	85 292,96	55 060,18
Rahoitustoiminnan rahavirta		
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	183 612,96	-26 625,44
Korottomien velkojen muutos	41 370,34	-84 840,92
Rahavarojen muutos	310 276,26	-56 406,18
Rahavarat 31.12.	994 308,27	684 032,01
Rahavara 1.1.	684 032,01	740 438,19

3.3 Tase

Vastaavaa	2025	2024	Vastattavaa	2025	2024
Pysyvät vastaavat	21,00	21,00	Oma pääoma	725 602,72	640 309,76
Aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00	Peruspääoma	162 478,00	162 478,00
Koneet ja kalusto	0,00	0,00	Ed. tilik. Ylijäämä	477 831,76	422 771,58
Osakkeet ja osuudet	21,00	21,00	+ yli/ - alijäämä	85 292,96	55 060,18
Vaihtuvat vastaavat	1 086 094,04	959 430,74	Vieras pääoma		
Pitkäaikaiset saamiset	11 649,92	11 649,92			
Muut saamiset	11 649,92	11 649,92			
Lyhytaikaiset	80 135,85	263 748,81	Lyhytaikainen	360,512,32	319 141,98
Myyntisaamiset	11 000,00	34 480,83	Saadut ennakot	34 500,00	45 800,00
Muut saamiset	33 090,33	33 044,15	Ostovelat	106 581,62	65 960,73
Siirtosaamiset	36 045,52	196 223,83	Muut velat	19 757,97	18 307,55
Rahat ja pankkisaamiset	994 308,27	684 032,01	Siirtovelat	199 672,73	189 073,70
Vastaavaa yht.	<u>1 086 115,04</u>	<u>959 451,74</u>	Vastattavaa yht.	<u>1 086 115,04</u>	<u>959 451,74</u>

4 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien arvostus
Merkitty taseeseen nimellisarvostaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus
Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvostaan.

Tulojen ja menojen jaksotus
Tuotot vuodelle 2025 on kirjattu suoriteperusteiden mukaisesti.
Menojäämiin on kirjattu vuoden 2025 suoriteperusteiden mukainen osuus.

Edellisen tilikauden tietoihin ei ole tehty muutoksia.

4.2 Tuloslaskelman liitetiedot

Toimintatuotot	2025	2024
Seutuyksikkö Toimintatuotot	1 412 126,12	1 440 103,21
MAL-verkosto Toimintatuotot	221 724,25	216 100,00
Kuntayhtymä yhteensä Toimintatuotot	1 633 850,37	1 656 203,21

4.3 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Siirtosaamiset Tulojäämä	2025	2024
	36 045,52	196 223,83

4.4 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän peruspääoma

	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	162 478,00	162 478,00
Peruspääoma 31.12.	162 478,00	162 478,00
Edellisten tilikausien ylijäämä	477 831,76	422 771,58
Tilikauden yli/alijäämä	85 292,96	55 060,18
Oma pääoma yhteensä	725 602,72	640 309,76

Peruspääoman jakautuminen jäsenkuntien kesken

	euroa	%
Kangasala	13 093,00	8,06 %
Lempäälä	8 867,00	5,46 %
Nokia	14 302,00	8,80 %
Pirkkala	7 280,00	4,48 %
Orivesi	4 465,00	2,75 %
Tampere	101 466,00	62,45 %
Vesilahti	1 838,00	1,13 %
Ylöjärvi	11 167,00	6,87 %
Yhteensä	162 478,00	100,00 %

Erittely siirtoveloista

	2025	2024
Lomapalkkajaksotukset	153 998,55	152 276,52
Muut palkkajaksotukset	14 125,40	20 167,40
Muut menojäämät	15 382,00	0,00

4.5 Vakuuksia ja vastuita koskevat liitetiedot

Vuokravakuus Pirkanmaan liitolle Kelloportinkatu 1 C:n tiloista 11 649,92 euroa.

Taseeseen sisältyvät vastuut

	2025	2024
Vuokravastuut		
Toimitilojen vuokravastuut, vastuut voim. 30.4.2031 asti	197 544,96	74 371,51
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	38 528,96	46 971,48
Leasingvastuut yhteensä	14 640,37	28 086,43
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	7 440,80	13 812,50
Yhteensä	212 185,33	102 457,94

4.6 Henkilöstöä, luottamushenkilömaksuja ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

	2025	2024
Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
vakinainen	9	9
määräaikainen	2	3

Henkilöstökulut on eritelty tuloslaskelmassa.

Luottamushenkilön palkkioista perityt luottamushenkilömaksut

	2025	2024
Kansallinen Kokoomus rp.	552,00	486,00
Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue	1 320,00	1 540,00
Vasemmistoliitto rp	539,00	528,00
Vihreä Liitto rp	632,00	896,00
Suomen Keskusta r.p.	484,00	484,00
Perussuomalaiset rp.	459,00	657,00
Perityt luottamushenkilömaksut yhteensä	3 986,00	4 591,00

Tilintarkastusyhteisön palkkiot

	2025	2024
BDO Auditor Oy	2 855,13	2 340,00

4.7 Luettelot käytetyistä kirjanpitoKirjoista

Toimintakertomus, tuloslaskelma, tase, liitetiedot ja tilintarkastuskertomus tulosteena ja atk-tiedostona.

Päiväkirja atk-tiedosto

Pääkirja atk-tiedosto

Apukirjat

Ostoreskontra atk-tiedosto

Myyntireskontra atk-tiedosto

Palkkakirjanpito atk-tiedosto

5 ALLEKIRJOITUKSET

Seutuhallituksen jäsenten ja seutujohtajan allekirjoitukset:

Tampere 4.3.2026

Ilmari Nurminen
puheenjohtaja

Jari Haapaniemi
1. varapuheenjohtaja

Saana Vahvelainen
2. varapuheenjohtaja

Jussi-Pekka Ahonen

Henri Haapajoki

Anne-Mari Jussila

Linda Litmanen

Minna Minkkinen

Jaakko Mustakallio

Marjo Mäkinen-Aakula

Kristiina Pispala

Ilkka Porttikivi

Jocka Träskbäck

Päivi nurminen
seutujohtaja

6 TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Tampereella __.__.2026

BDO Audiator Oy
Tilintarkastusyhteisö

Minna Ainasvuori, JHT, HT